

2/2024

salesiánský magazín

rozhovor

Existují
zlobivé děti?

Rodina jako žádná jiná

Obsah

str. 20

str. 12

Vybrali jsme pro vás:

4/ Touha dává křídla

Víte, jaké sny mají žáci a studenti, se kterými pracují ve školách a v domovech mládeže sestry salesiánky? Pojďte to zjistit při četbě jejich upřímných výpovědí, ve kterých často zaznívá touha pomáhat, být prospěšný a mít někoho, kdo je bude mít rád. A jaké sny máme my?

12/ Rodina, jako žádná jiná

Salesiánské středisko v Plzni-Lobzech nabízí kromě obvyklé palety volnočasových aktivit také jednu specifickou – doprovázení pěstounských rodin pod patronátem Centra pomoci Střecha. Silné emotivní výpovědi pěstunek dokazují, o jak důležitou a potřebnou formu pomoci se jedná.

20/ Existují zlobivé děti...

Téma zlobivých dětí dokáže spolehlivě rozvířit vášnivé debaty. Paní psychologka Jiřina Juříčková se na problémové děti dívá spíše jako na děti, které jsou často nešťastné a touží po přijetí, což však neznamená, tolerovat jim překračování pravidel a hranic.

salesiánský
magazín

Milí čtenáři!

V příloze tohoto čísla najdete dárek od salesiánské provincie Praha – brožuru připomínající život a odkaz salesiána Štěpána Trochty. Letos uplyne padesát let od jeho smrti. Jak v úvodníku této brožury píše provinciál salesiánů P. Martin Hobza, mnoha lidem se pod jménem Štěpán Trochta možná nic nevybaví, nebo jen velmi málo. Musím přiznat, že jsem byl jedním z nich. Možnost podílet se na vzniku výroční brožury pro mě byla cestou, jak Trochu poznat více do hloubky. Je to postava mnohoznačná, plná zvrátů, tak jako bylo na zvraty bohaté celé 20. století. Překvapila mě jeho síla, odhodlání a vytrvalost, se kterými dokázal být výraznou postavou minulého století. Měl těžké dětství, vydal se bez jakýkoliv záruk do daleké Itálie, aby se stal salesiánem. Významně se podílel na příchodu salesiánů do českých zemí, v mém věku vedl stavby salesiánských domů napříč provincií a pokládal základy českého salesiánského díla. Přežil nepředstavitelné utrpení v lágrech dvou totalitních režimů. Nejvíce mě ale překvapila skutečnost, že byl skautem. A to ne formálně, aby byl blíž mladým, ale opravdovým skautem se vším, co k tomu patří. Jako skautovi se mi tím Trochta opravdu přiblížil. Přál bych si, abych dokázal být takovým skautem jako on, vždy připraveným sloužit nevyšší Pravdě a Lásce. A vám přeji, milí přátelé, aby i vás Trochtův život něčím zasáhl.

Jan Kvapil

VYDAVATEL: Salesiánská provincie Praha • Kobylišké nám. 1000/1, 182 00 Praha 8 • www.sdb.cz • bankovní spojení: 168 44 021/0100, variabilní symbol: 62 • **REDAKCE:** šéfredaktor: Jan Kvapil • redaktor: P. Zdeněk Jančařík, SDB • sazba, obálka, grafická úprava: Martina Mončeková • Použité fotografie: archivy salesiánských domů a středisek • adresa: Foerstrova 2, 616 00 Brno • e-mail: magazin@sdb.cz • tisk: Triangl, a. s. • MČ 47 465, ISSN 1214-5262, MK ČR 5673

SEN DONA BOSKA JE ŽIVĚJŠÍ NEŽ KDY JINDY

Drazí přátelé, čtenáři Salesiánského magazínu, posílám vám srdečné osobní pozdravy. Postní doba a Velikonoce jsou pro nás výzvou ke každodenní proměně. Je třeba rodit se k důvěře, k naději, k pokoji a k touze po lásce. Je třeba pracovat a tvořit, pečovat o zahrádku, kterou nám svěřil Bůh. Nám salesiánům Velikonoce vždy připomínají svátek roku 1846 na Valdoccu. Don Bosco se tehdy posunul z Filippiho louky směrem k prosté Pinarđiho kůlně, kde se začal uskutečňovat jeho sen.

Malý vrhač kamenů

Pišu vám ze Santo Dominga v Dominikánské republice. Byl jsem na návštěvě v Brazílii a na pár dní jsem zavítal do této sousední země. Za pár hodin budu pokračovat do Vietnamu a uprostřed shonu, který se ovšem dá prožít také v pokoji, jsem své salesiánské srdce živil krásnými povzbudivými zážitky.

Začnu historkou, kterou mi včera vyprávěl jeden salesián. Před

několika dny projížděl kolem místa, kde děti s oblibou vrhají kameny na auta, která pak musí zastavit, a děti zmateným cestujícím něco seberou. To se stalo také tomuto spolubratrovi. Projížděl vesnicí, jedno dítě po autu hodilo kámen a rozbilo přední sklo. Salesián vystoupil z auta a dítě odvedl k rodičům. Jenže v té rodině chyběl táta, doma byla jen chudák máma s tím klukem a mladší holčičkou. Když salesián vysvětlil matce situaci, ubohá žena se v slzách omlouvala, prosila o odpuštění, ale říkala, že to nemá, jak zaplatit... V té chvíli k němu nesměle přistoupila sestra „malého darebáka“ a v pěstičce svírala malou minci. Otevřela ji a podala ji tomu salesiánovi. Byl to celý její poklad a pravila: „*Tady máte, pane, na zaplacení toho skla.*“ Spolubratr vyprávěl, že byl tak dojatý, že nemohl ani promluvit. Nakonec dal té chudé ženě ještě nějaké peníze.

Nevěděl jsem, jak si ten příběh přebrat, byla v něm bolest, nouze a lidství. Slíbil jsem, že se o něj s vámi podělím. Pak mi ještě

ukázali malý salesiánský dům, kde našly přístřeší děti z ulice. Většina z nich jsou Haítané – dobře víme, jaká tragédie se odehrává na Haiti, kde se rozpadl stát a všemu vládne mafie. Děti z tohoto našeho domu, když se trochu oklepou, se stěhují do jiných salesiánských domů s jinými výchovnými cíli. Měl jsem radost a myslel jsem na to, že přesně takto se zrodilo Don Boskovo Valdocco v Turíně a také my, salesiáni, když se skupinka chlapců 18. prosince 1859 rozhodla darovat život salesiánské kongregaci.

Jak v tom všem nevidět „Boží prst“? Zde a na mnoha dalších salesiánských místech po celém světě se stále koná dobro, a to vždy s pomocí tolika velkorysých lidí a mnoha dalších, kteří sdílejí nadšení pro výchovu.

Díky vám všem. Vyprošuji vám požehnání – a buďte šťastní!

► **Ángel Fernández Artime**
hlavní představený Salesiánů
Dona Boska

Touha dává KŘÍDLA

Kdosi moudrý řekl: „Sebrat člověku touhu je jako vzít ptáku křídlo, místo aby vzlétl, krouží nemotorně kolem sebe.“ Sen je jen jiné jméno pro touhu a my letos slavíme 200 let od snu Dona Boska, který se uskutečnil. Snu, který mu umožnil vzlétnout k nebeským výšinám, aniž by ztratil kontakt se zemí. Využily jsme této příležitosti a zeptaly se několika žáků a studentek, se kterými pracujeme ve školách a v domově mládeže, jaké jsou jejich sny.

O čem sní naši mladí?

- **Procestovat svět**, seznámit se s dalšími lidmi a pomoci něčemu **vybudovat**, aby po mně zůstal nějaký odkaz. *(Veronika, 14 let)*

- Můj aktuální sen je, aby se mi dal trochu dohromady život – psychicky a fyzicky; až udělám střední a třeba i vysokou školu, chtěla bych mít **rodinu** a někoho, kdo mě bude mít vůbec

rád... Až budu mít peníze, chtěla bych i **pomáhat chudším**, třeba v Praze bezdomovcům dávat jídlo. *(Terezie, 15 let)*

- Můj životní sen je **stát se strojevedoucím**, jezdit do jiných zemí a projet všechna města se 120 tunami v zádech a podívat se i do USA. *(Tomáš, 15 let)*
- Chtěla bych **studovat medicínu**, abych mohla pomáhat lidem. Chtěla bych **potkat velkou životní lásku**. Také bych chtěla **mít koně** – přinášejí mi klid do duše. Klid v duši je důležitý, protože potom se ten klid předává dál. Kdyby každý měl

klid v duši, myslím, že by nebyly války. *(Elen, 15 let)*

- Přál bych si, abych **nikdy nevzal** do ruky **cigaretu** ani **drogy**. *(Mikuláš, 15 let)*
- Chtěla bych **být doktorkou** nebo **psycholožkou**, abych mohla **pomáhat lidem** jak po stránce fyzické, tak psychické v jakýchkoliv těžkých situacích. Sama jsem zažila obě dvě a vím, jak strašně těžké to může být. Mým dalším snem je založit rodinu. Ale ne ledasjakou. Chtěla bych si třeba **adoptovat dítě** a dát mu lásku, aby nemuselo vzpomínat na zlé časy. Chtěla bych se při výchově poučit z chyb mých rodičů, aby to dítě nemuselo trpět bolestí a smutkem. Také bych chtěla **cestovat** a poznávat krásy naší planety. Poslední věcí, které bych v životě chtěla docílit, je **být nějak užitečná** v boji proti válkám, ubližování nevinným lidem a dělat něco pro ochranu naší krásné planety. *(Martina, 15 let)*
- Už od dětství bylo mým velkým snem **stát se zubařkou**. Tento sen se mi pomalu plní, za což jsem velmi vděčná. Mým dalším přáním je **cestovat, poznávat** nové lidi a kulturu, věnovat se svým zálibám, zejména turistice, a také **trávit čas s rodinou a přáteli**. Obzvlášť pro ně chci být člověkem, kterému můžou

důvěřovat a na koho se mohou spolehnout. *(Štěpánka, 19 let)*

- Mým snem je **usadit se někde v horách** poté, co procestuji kus světa. Chtěla bych, aby to bylo místo, kde by bylo spousta zvířat, jídla, práce a smíchu. Přála bych si, aby měl u mě každý dveře otevřené a aby **ke mně každý chodil rád**. Také bych chtěla **vychovat několik dětí** a jít jim dobrým příkladem. *(Violena, 19 let)*
- Moc bych si přála **být dobrou učitelkou**. Nadchnout děti, udělat jim školu zajímavější, umět je pochopit. Mým druhým snem je **jít pouť do Santiaga de Compostely**. *(Alžběta, 19 let)*
- Ve svém životě bych si přála **stát se dobrou lékařkou** a zároveň **dobrou maminkou**. Mým snem je ovlivňovat k dobrému lidi ve svém okolí, vést správně děti k víře a vychovat je tak, aby i ony dokázaly proměňovat své spolužáky a kamarády svým správným příkladem a šířila se tak víra. *(Lucie, 24 let)*
- Mým přáním je fyzicky, duševně i duchovně **pomáhat lidem**. Chtěla bych **být dobrá lékařka**, která bude mít blízko ke svým pacientům. Zároveň bych chtěla **rozvíjet svou radost ze čtení Bible** a dělit se o tuto radost s ostatními. *(Tereza, 24 let)*

- To je těžká otázka, životní sny se s věkem mění, některé už se mi dokonce stihly splnit nebo se právě plní, ale takovým mým životním snem nebo osobním přáním je **mit zdravou a milující rodinu**, skvělé **přátele** a být tu vždy pro ně. Poté bych ráda **dobře vykonávala svou práci** a měla z ní radost. *(Marcela, 24 let)*
- Mým největším životním snem bylo vždy **mit velkou rodinu**. Hodně dětí, které bychom spolu s manželem vedli k Bohu. Co se týče povolání, tak bych chtěla **dělat jakoukoli práci s dětmi** (učitelka, vychovatelka). A to už se mi, díky Pánu, napůl splnilo, protože studuji Učitelství pro první stupeň. *(Marie, 19 let)*
- Přála bych si, **aby lidé kolem mě byli šťastní**. Chtěla bych rozdávat radost a zlepšovat lidem jejich dny. Ať už lidem z mého bližšího okolí, tak i těm, které náhodou potkám. *(Michaela, 19 let)*

Tak to jsou některé sny našich mladých, které čekají na své uskutečnění. Mají v sobě možnost dát člověku křídla, aby mohl vzlétnout k Bohu i k druhým lidem, podobně jako Don Bosco. A jaké sny máte vy?

► **Jana Svobodová, FMA**
a **Dana Fučíková, FMA**
Foto: **Petr Macek, Petr Klang**

Michaela Sedláková
alias
„Míša“

Dětem šťávu, dospělým inspiraci

Je pátek odpoledne. Většina lidí se už těší z práce domů, že si po celotýdenním kolotoči trochu odpočine. Těm šťastnějším se podaří svalit na gauč a dát si na chvíli nohy nahoru. Míša Sedláková se však už čtrnáctým rokem vydává z práce rovnou do baru! Což by vlastně v Čechách nebylo nic moc senzačního, kdyby to nebyl nealkobar v pardubickém Salesiánském klubu mládeže, kde Míša každý pátek jako dobrovolnice rozlévá dětem šťávu, zapéká tousty, krájí jablka a rodičům připravuje lahodnou kávu či čaj.

Michaela Sedláková pracuje jako obchodní asistentka v nábytkářské firmě a spolu s manželem Lubošem vychovávají tři děti, Mikuláše, Honzu a Adélu. Jejich jména si zapamatujte, bude o nich ještě řeč, zdá se, že „dobrovolnictví u salesiánů“ je jaksi dědičné. Míša podle svých slov začala k salesiánům chodit „už za Petra Kopřivy“, což znamená zhruba v roce 2000.

Na úplné začátky má už jen matné vzpomínky, mezi něž patří třeba obří puzzle o dvanácti tisících dílcích, které salesiáni spolu s dětmi skládali. Pak také výlety

s Jindrou Čápem a první místní klub pro maminky s dětmi. Její muž Luboš vedl spolu se salesiány různé pobytkovy, jezdilo se na vodu nebo do hor.

Začalo to čajem

Kdy se z Míši stala dobrovolnice? Jak se k práci za barem vlastně dostala? „*Prostě se to postupně stalo*“, odpovídá Míša a lepší popis asi neexistuje. Jednou dobu bylo ‚nábožko‘ jen na pardubické faře a v roce 2010 přišla Martina Traxlerová s tím, že by ho chtěla vést i u salesiánů. Začínala se čtyřmi dětmi, z nichž dvě byly právě Míšini synové. Babička další

holčičky čekávala na svou vnučku na lavičce před barem a Míšu napadlo, zda by si nechtěla dát třeba čaj. A tak to začalo. Další rok už vařila čaj a kávu vícero rodičům, postupem času se skupina nábožkových dětí rozrostla a jedni čekali na to, až skončí druží, a tak do baru přibyly i děti. Salesián Jožka Glogar přidal hry v tělocvičně, deskovky, povídání... a páteční oratoř byla na světě!

A žije dodnes. Salesiáni se vystřídali, prostory se několikrát změnilo, ale Míša za barem zůstává. A nejen v pátek, ale od roku 2011 i po nedělních bohoslužbách a na dalších salesiánských akcích.

Toust v oratoři prostě chutná jinak!

Co taková práce za barem obnáší? Okamžitě mi naskočilo slovo „zázemí“. Salesiáni a dobrovolníci „na place“ vychovávají děti a mladé v salesiánském duchu, povídají si s nimi, vyučují, sportují i blbnou... A to by s prázdným žaludkem nebo s velikou žízni nešlo! A tak Míša připravuje

nápoje a drobné občerstvení, krájí ovoce..., je prostě k dispozici. Jak vím od ostatních rodičů, děti – včetně těch Mišinych vlastních – doma pravidelně prosí o příspěvek na tousty. „*Občas se jich ptám, proč si je potřebuji koupit v oratoři, vždyť jim je můžu udělat doma... Ale prý ty v oratoři chutnají jinak!*“ směje se Miša. Možná to bude tou salesiánskou atmosférou... :-) Chvíli Mišu při komunikaci s mladými strážníky na baru pozorují a je mi to jasné. Kdyby tu tahle služba nebyla, něco by nám v oratoři chybělo.

Odpovědí je vděčnost

Když to tak v duchu sečtu, jsou to za ty roky stovky hodin dobrovolnické práce. A tak se směle ptám na Mišinu motivaci. Proč to dělá? Co ji vede k tomu, že si nejde v pátek z práce odpočinout domů, ale vyrazí právě sem? (A jak jsem se dozvěděla, dokonce si zkrátila pracovní úvazek, aby mohla být v pátek za barem zavčas.) Odpovědí je: Vděčnost! Když Miša viděla, jak je pro její děti čas strávený se salesiány a dalšími dětmi v oratoři nebo na různých výletech či táborech důležitý a formační, přála si, aby to mohly zažívat i další děti. „Ne, že bych cítila ‚povinnost‘, že to ‚musím nějak vrátet‘, spíš jsem si řekla, že když ten čas a možnost mám, proč ho nevěnovat druhým...“ vysvětluje Miša.

„Co z toho mám? Takhle asi nepřemýšlím. Jsem ráda, když mi salesiáni poděkují za mou přítomnost. Když mi dají najevo, že

to není samozřejmost. Občas se nějací farníci nebo rodiče zeptají, zda jsem tu zaměstnaná, a když řeknu, že ne, že jsem dobrovolnice, jsou překvapení. Jsem ráda, že mohu být inspirací i pro druhé, že mohou také věnovat kus svého času,“ říká Miša a já se ptám, jestli to ocení také děti a mladí? „*Přímou slovně ne, ale těší mě, že na nich vidím, jak jsou za to zázemí tady vděční. Za to, že je tu čeká štáva, když přiběhnou z nábožka. Že si s nimi popovídám. Ta jejich radost mi stačí.*“

Je mi jasné, že ta pravidelnost je velkou odpovědností a že ne každý týden má člověk chuť vyrazit sloužit druhým. „No, to je pravda. Když mám náročný týden v práci, moc se mi sem nechce. Ale jak dorazím a začne ten dětský mumraj kolem, spadne to ze mě. **Děti umí člověka velmi rychle ‚nabit‘,**“ dodává se smíchem Miša.

„PRAVIDELNOST JE VELKOU ZODPOVĚDNOSTÍ“

Jít ve stopách

Jak jsem naznačila na začátku, dobrovolnictví u salesiánů má v krvi celá Mišina rodina. Nejstarší Mikuláš, dnes už vysokoškolák, má na starosti páteční florbal a je vedoucím klučíchův táborů. Prostřední Honza to má podobně: florbal, vedení klučíchův víkendovek a příměstských táborů. Nejmladší Adéla, která s Mišou strávila první roky svého života za barem v šátku, začíná letos dobrovolničit právě v páteční oratoři. Když se jí ptám, co ji k tomu

Mišina dcera Áda

vede, odpovídá s jistotou: „*Vyrůstala jsem tady, cítím se tu příjemně a přirozeně. A když tu přede mnou pomáhali vlastně už tři členové naší rodiny – mamka, Miki a Honza, tak chci jít v jejich stopách.*“ A co by Adéla řekla o mamince? „*Je hodně pořádná. Vždycky tu dobře uklidí, i po ostatních. Je moc schopná.*“

Salesián George Woclawek, ředitel pardubického Salesiánského klubu mládeže, přisvědčuje: „*Miša je velmi schopná. A to jak v tom, že vidí pastorační potřeby dětí, tak v tom, že vidí organizační potřeby jednotlivých akcí. Empatická a praktická. A je tu už velmi dlouho, taková skutečná trvalka – květina, co po roce neodejde.*“

Letošní salesiánská Strenna se věnuje snu Dona Boska a snům celé naší salesiánské rodiny. Jaký je Mišin sen vzhledem k její službě v oratoři? „*Přála bych si umět udělat každému takové kafe, jaké má nejradší, a chtěla bych si to u každého zapamatovat.*“ Ačkoli to možná vypadá na první pohled obyčejně, vnímám za tímhle Mišiny smem to, čím sama překypuje: **vnímavost k druhým a jejich potřebám a přáním. Tím je Miša inspirací nejen pro mě, ale pro nás všechny,** kdo se v pardubickém Salesiánském klubu mládeže pohybuje. Mišo, díky!

► Marie Benáková

Text a foto: Marie Benáková

SaVIO pod lupou aneb Salesko obnovilo oblíbený přednáškový program

Nápad pořádat přednášky v Salesku se zrodil před mnoha lety, ještě za „kralování“ ředitele *Gambiho (P. Pavla Ženiška)*. Prvotním cílem bylo vzdělávání těch, kteří se věnují dětem a mládeži, dobrovolníků střediska mládeže, ale i široké veřejnosti. Název SaVIO je složený z počátečních písmen (Salesiánské Vzdělávací a Inspirativní Okruhy). Program probíhá vždy v prostorách Saleska – Salesiánského střediska mládeže v Brně-Lišni.

Postupně vznikal **obrovský potenciál** pro další rozvoj programu. Během let si SaVIO našlo své návštěvníky i mimo region a výběr přednášejících přilákal také posluchače z velké dálky. Vždy jsme se snažili oslovovat přednášející, o kterých jsme si mysleli, že by měli čím obohatit naše obzory. Navštívili nás **vzácní hosté**, kteří neváhali přijet do Brna na jeden večer. Někteří z nich už nejsou mezi námi, ale jejich

přednášky mají stále co říci, což ukazuje stoupající počet zhlédnutí na YouTube. Mezi takové hosty patřil například **kardinál Miloslav Vlk**, signatář Charty 77 a **filozof Jan Sokol**, **socioložka Jiřina Šiklová** či dětská **psycholožka Jiřina Prekopová**, propagátorka metody pevného objetí, která přijela do Saleska přednášet ve svých osmdesáti letech z Německa, až od Bodamského jezera. Vzácných hostů, kteří do Lišně přijeli přednášet, je už opravdu pěkná

řádka, namátkou vzpomenu třeba **lékaře Vladimíra Beneše**, který patří mezi 80 nejlepších **neurochirurgů** na světě, **biskupa Václava Malého**, **kněze Tomáše Halíka**, **psychiatra Radkína Honzáka**, **PhDr. Andreje Drbohlava**, který se dlouhodobě věnuje extrémním formám behaviorální patologie a psychopatologie, **politologa Alexandra Tomského** či **astronoma Jiřího Grygara**... Někteří přednášející se i rádi vraceli, protože v Salesku je zkrátka dobře.

Během času jsme zapracovali i na **nových formách propagace** – především jsme zprovoznili **YouTube kanál**, původně zamýšlený jako skromnější náhrada pro ty, kteří nemohli náš program zhlédnout naživo. Ukázalo se, že zveřejněním na internetu získaly přednášky zcela nový stimul a celorepublikový rozsah – některé zaznamenaly i statisíce zhlédnutí. Každopádně se o kvalitě

přednášek můžete přesvědčit sami na adrese www.youtube.com/@Saleskobrnno, kde jsou veškeré záznamy přístupné.

Přes veškeré zmiňované úspěchy přinesl rok 2017 nejistoty a změny ohledně dalšího směřování programu. Nová témata byla zaměřena primárně na pedagogiku, omezila se četnost přednášek na minimum, stejně tak se již nepokračovalo v publikaci obsahu na YouTube. Jelikož ale v srdcích lidí tento oblíbený program přetrval, **podarilo se díky iniciativním farníkům a řediteli Petru Matulovi v říjnu 2023 program obnovit.** Na organizaci se nyní podílí **nadšený tým dobrovolníků**, kteří se pravidelně setkávají a ladí vše ke spokojenosti návštěvníků i hostů. Starají se o financování, komunikaci s přednášejícími, připravují témata, propagaci, moderování, nahrávání a technické zajištění přednášek.

Proces obnovení programu přednášek po mnoha letech spánku musel přirozeně začít položením základních dramaturgických otázek, z nich nejdůležitější byly: „**Proč chceme programy pořádat?**“ a „**Pro koho budou určené?**“ Rozhodli jsme se neoslovovat pouze „kostelní“ publikum, ale co nejširší veřejnost s tématy, která jsou pro naše potenciální posluchače nejen libozvučná a atraktivní, ale i praktická pro běžný život. „**Z toho důvodu jsme jako otevírací přednášku**

na začátku školního roku pro nové SaVIO pozvali hosta ze společnosti Podané ruce, s tématem zaměřeným na problematiku nových drog u dětí a mladistvých,“ vysvětluje **Petr Maliňák**, který stál kdysi u zrodu programu a nyní zajišťuje kromě jiného i záznamy na YouTube. „*Ovšem nejen drogy a závislosti snižují kvalitu života. Různorodá psychická onemocnění, kterými v České republice dle statistik trpí cca desetina české populace, také zásadně podkopávají schopnost žít šťastný a naplněný život. Tuto problematiku na půdě Saleska přivedl k životu psychoterapeut a kněz P. Peter Tavel, který velmi zábavným způsobem návštěvníky seznámil s tématem depresí a vyhoření. Jistě, spojení zábavy a deprese zní trochu paradoxně, ale jsme přirozeně rádi, když jsou přednášky nejen vzdělávací, ale také živé a zábavné,*“ miní Petr Maliňák.

V rámci tohoto školního roku pak **připravujeme** ještě **povídání o Bibli v režii Ládi Heryána** a na závěr připravujeme velmi aktuální téma s narůstajícím dopadem na naši společnost, kterým jsou dezinformace. **O dezinformacích** by měl přijet přednášet poradce vlády **Miloš Gregor**.

A co si myslí o přednáškách naši návštěvníci?

„Přednášky v Salesku velmi ráda navštěvuji a vždy se dozvím

spoustu informací od top přednášejících, které znám z literatury a médií. Jako maminka čtyř dětí se snažím vzdělávat hlavně v rodičovských tématech. Po slední přednášce, která mě velmi bohatila, byla od pana adiktologa ing. Voříška. Díky ní jsem měla možnost zjistit, jaká potenciální rizika čekají na naše děti, co se týče užívání drog a dalších návykových látek. Děkuji všem pořadatelům za zajímavé přednášky s úžasnými tématy,“ říká Bohumila Kuderová, pravidelná návštěvnice přednášek.

„Jsem velmi rád za obnovení programu SaVIO, který otevírá dveře Saleska i pro rodiče a vůbec dospělé návštěvníky. V minulém roce jsem navštívil prakticky zaměřenou přednášku o drogách, které frčí mezi brněnskou mládeží. Tuto přednášku, spíše pojatou jako diskuzi, s lehkostí a nadhledem přednesl Ing. Radovan Voříšek. Také jsem se zúčastnil přednášky Petera Tavela o psychických nemocech. Tato přednáška mě opravdu zaujala, přednášející zde uváděl mnohé praktické momenty, které byly návodné a dobře aplikovatelné do osobního života. Jako inspiraci si odnáším výzvy přednášejícího k hledání pozitivního pohledu i na nepříjemné věci, se kterými se v životě nutně setkáváme,“ uzavírá nadšenec programu SaVIO a také člen týmu Ondřej Šabatka.

► **Renata Lorencová**

Tři oříšky pro Indii

Na přelomu ledna a února podnikli zástupci Sadby cestu do Indie – jedním z cílů byla návštěva tří dobrovolnic v místech jejich působení. Kromě milých setkání s našimi třemi „Popelkami“ a salesiánskými komunitami, na ně čekalo také seznámení s tamějšími díly včetně obhlídek středisek, areálů, škol, přítomnost při výuce, návštěvy farnosti i malé exkurze po památkách.

Mezi salesiánskými centry, které jsme společně navštívili, nás nejvíce zaujalo **Bosco Bangalore**. Sociální pracovníci z centra chodí **každý den** na nádraží, kde **sbírají kluky z ulice**, kteří ještě ani nedokončili základku a kteří přijeli do velkého města s vidinou vydělku.

Takových dětí se do centra dostane **každý den zhruba deset**. Asi 80 % dětí se podaří dostat zpět domů k rodinám. Pokud je na nádraží nikdo neodchytne, můžou malí návštěvníci skončit v síti obchodu s dětmi a levnou pracovní silou, který tam celkem kvete, často i v sexuální odvětví. Proto se tyto moderní otrokáři snaží „odchytit“ děti dříve, než

je najdou sociální pracovníci. Z těchto příběhů mrazi – připomínají začátek románu Oliver Twist. Jakou má takové dítě ve velkém městě budoucnost?

„80% DĚTÍ SE PODAŘÍ DOSTAT ZPĚT DOMŮ K RODINÁM

„Cítím obrovskou vděčnost za to, co pro ty chudé děti místní salesiáni dělají. Že vůbec tyto projekty existují, a také za to, že můžu být na chvíli toho všeho součástí. Vnímám tuto možnost jako obrovský dar. Nicméně zároveň s tím je to i velká zodpovědnost, abych tu pro ty děti opravdu byla tím způsobem, jak je to zrovna potřeba. Přece jenom kluci jsou kluci. A tak jsem ráda, že můžu každý

den svěřit do modlitby a alespoň na chvíli tak nasměrovat své kroky tím správným směrem“, přemýšlí dobrovolnice Jana Matoušková.

„DĚTI BYLY Z NEČEKANÉ NÁVŠTĚVY NADŠENÉ, PROTOŽE VIDĚT VÍCE CIZINCŮ POHROMADĚ SE JIM ČASTO NESTÁVÁ

Jak jsou vzájemně propojeni a komunikace se salesiánskými střediskami a komunitami ve světě důležité, krásně shrnula dobrovolnice Lucka:

„Návštěva Sadby přinesla nejen do rodin, ale i do naší komunity hodně radosti, pokoje a lásky.“

Díky Bohu!

► Text a foto: SADBA

Festival dobrovolnictví

poznejte misijní dílo Sadby, z.s., skrze prezentace
17 bývalých dobrovolníků z osmi zemí světa v týdnu
od 13. 5. do 19. 5.

PŘEDNÁŠKY • MISIJNÍ VÝSTAVA • DALŠÍ AKTIVITY...

... v Brně, Českých Budějovicích, Neratovicích, Bukovci, Praze, Ostravě, Letohradě, Frýdku-Místku a dalších městech Česka.

www.sadba.org/aktuality

Vzdělávací projekt pro školy

Dnes jím jako Mongol

dnesjimjako.cz

Vydejte se společně s námi poznávat Mongolsko – zemi modrého nebe a nekonečných stepí, kde se stále ještě prohání hrdí Mongolové na svých koních a putují se stády za pastvou. Země je domovem odolných lidí i zvířat, zimní teploty zde totiž klesají až k -50°C a málo úrodná půda skýtá jen skromnou obživu jak pro lidi, tak pro obrovská stáda dobytka.

Přihlašovat se můžete od 1. dubna na stránkách projektu. K seznámení se zemí, její kulturou, přírodou i tradicemi napomůžou kreativní pracovní listy a webové stránky plné informací a audiovizuálního materiálu i recepty typických mongolských jídel. Materiály byly částečně připraveny na základě zkušeností dobrovolníků Sadby, kteří v Mongolsku působili.

Registrovat se můžou školy, jednotlivé třídy, ale i skautské a jiné zájmové oddíly, dětské domovy a podobně, a to až do února příštího roku, kdy započne příprava dalšího ročníku.

Program je školám nabízen zdarma, přesto budeme vděční za jakoukoliv finanční podporu, která umožní pokračování dalších ročníků *Dnes jím jako...*

► Martina Mončeková

PROJEKT DNES JÍM JAKO...

Projekt vznikl na základě nadšení několika mladých lidí, z nichž většina působila jako dobrovolníci a pomáhali až jeden rok v některé rozvojové zemi. Na základě pozitivního ohlasu u žáků i pedagogů se snažíme ve stejném duchu pokračovat a přinášet informace z míst, kde naše organizace (SADBA, z. s.) pomáhá. Smyslem je seznámit žáky a studenty s některou z chudých či rozvojových zemí a přiblížit jim zábavnou formou, jak vypadá život jejich vrstevníků v této zemi, probudit v nich zájem o druhé, pomoci jim srovnat si priority, zamyslet se nad vlastním způsobem života a hodnotami a povzbudit je k solidaritě s bližními.

Dopisy dobrovolníků a další zajímavosti najdete na www.adopcenablzko.cz a www.sadba.org

 SADBA

RODINA JAKO ŽÁDNÁ JINÁ

„Jsme tady jedna rodina,“ zazní nejednou při mojí návštěvě Salesiánského střediska mládeže Plzeň. Možná vám to připadá trochu klišé, ale v následujícím kontextu je to jiné. Když vám tuto větu řekne samozivitelka, která má v pěstounské péči několik dětí, často prožívá nepředstavitelná dramata, ale salesiánský dům je pro ni opravdovým rodinným zázemím, tak se ve vás něco pohne.

Na předměstí **Plzně** v místní části **Lobzy** stojí výrazný žlutomodrý kostelík a na něj se mačká třípodlažní budova. Jdu dál, jsem očekávaný a přijatý jako na návštěvě u přátel, i když jsem tady poprvé. V kanceláři u ředitele střediska **Martina Bohaty** piju čaj a on vykládá. Salesiánské středisko mládeže je podobné všem ostatním – **kroužky, otevřený klub, tábory**..., ale v něčem je **jedinečné – doprovází pěstounské rodiny**. Pracuje zde dvacet zaměstnanců a přes šedesát externistů. „*Snažíme se tvořit harmonický celek založený na dobrých vztazích. Každý den máme společné obědy – zaměstnanci a salesiáni, společné akce, všichni jsme přítomni na baráku, všichni máme přehled, co se děje ve středisku,*“ říká Martin. A že se toho děje. **Za týden se tady protočí přes pět set dětí.** Když k nim připočteme ještě dospělé z doprovázených rodin a dobrovolníky, dojdeme k sedmi stům návštěvníků střediska.

„Je tady spousta dobrých lidí a to mě uklidňuje“

Služby střediska se dělí na **pedagogické a sociální**, ale vzájemně se prolínají. **Otevřený klub Balón** pro děti do 15 let spadá pod ty pedagogické, i když má výrazné prvky sociální služby. Naopak **nízkoprahový klub Vzducholoď** pro mladé do 19 let je sociální službou, ale pracovníci se řídí principy salesiánské pedagogiky založené na vztahu. Další sociální služby jsou schované pod střechou, tedy pod **Centrem pomoci Střecha**. Je to sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi a již zmíněné doprovázení pěstounských rodin. „Máme plejádu služeb. Když k nám přijde dítě, přemýšlíme, co potřebuje. Přejde na doučování, že se špatně učí. Jenže se ukáže, že něco nefunguje v rodině, tak ho doporučíme do Střechy. Nebo naopak přijdou rodiče do Střechy,

že je dítě špatně socializovatelné, a tak ho kromě sociálně aktivizačních služeb zařadíme i do klubu Balón. Je to propustné z jedné i druhé strany,“ říká Martin a zve mě, ať se o tom jdu přesvědčit sám. Vede mě do Balónu, kde dřív dělal vedoucího a pořád zde tráví jedno odpoledne v týdnu.

V klubu Balón to žije. Nejdřív se jdu podívat do malé tělocvičny, kde kluci hrají florbal. Na chvíli se k nim přidávám za příslib, že mi pak odpovím na otázku. Jednu branku dáváme, jednu dostaneme. Svolávám kluky do hloučku a ptám se, proč do klubu chodí. „*Neměl jsem žádný sport a brácha mi to doporučil.*“ „*Mám tady kamarády a je tady spousta dobrých lidí. Vždycky mě to uklidňuje.*“ Nechávám kluky hrát a jdu se občerstvit na bar.

Vedoucí klubu Honza Žák mi otevírá minerálku. Z barové stoličky je dobrý výhled. Holky a kluci různého věku si hrají a povídají, mezi nimi se pohybuje několik pracovnic a starší salesián **Pavel Lepařík**, který v klubu dělá dobrovolníka. Také je tady Liheň – teenageři, kteří ve středisku vyrostli a dál pomáhají třeba v klubu. Středisko si v nich vychovává budoucí dobrovolníky – animátory. Jedna z nich, Anet, mi prozrazuje, jak se do klubu

dostala: „*Chodím sem už od první třídy. Bavilo mě to tady, byly tady dobrý kroužky, třeba Xbox, vaření... Teď už tady pomáhám. Snažíme se vytvořit kolektiv, aby tady děti našly nové kamarády. Já mám kamarády odsud. Když má někdo nějaký problém, může se kdykoliv svěřit vedoucím a vyřešit to s nimi.*“ Obracím se na Honzu za barem a ten to komentuje slovy: „*Středobodem klubu je takzvané slůvko, kterým zakončujeme den. Sedneme si do kolečka a povídáme si, co ten den kdo zažil. Děti se můžou za něco vzájemně pochválit. Z odpovědi je cítit rodinnost i to, že se tady děti cítí bezpečně.*“

„Chceme po nich neskutečné věci, jsou to marťani“

Je čas na odpolední kávu a kde jinde si ji vychutnat než v **terapeutické poradně**. Dveře mi otevírá salesián **Martin Poláček**. Bavíme se hlavně o sociálně aktivizační službě pro rodiny s dětmi, které přicházejí k salesiánům většinou od dětské psychiatricky nebo na doporučení OSPODU (Orgán sociálně-právní ochrany dětí). Jsou to smutné příběhy nefunkčních rodin, odebírání dětí, návratů dětí do rodin, vyčlenění ze společnosti... „*Bohužel tito lidé nezažili, co*

je to vztah lásky a opravdová důvěra. My, jako společnost, po nich chceme neskutečné věci. Oni jsou v tomto marťani. Takto je potřeba k tomu přistupovat a nabídnout jim vztah," obhazuje Martin lidi, které někdy zbrkle soudíme na základě jejich vnějších projevů, aniž bychom věděli něco o jejich životě. Jsou to traumatata, která se nesou napříč generacemi. Děti vyrůstají v nefunkční rodině, zažívají násilí, hlad, nikdo se o ně nestará, matka často střídá partnery, kteří ji týrají, jsou obklopeni lidmi závislými na drogách... Z dětí se brzo stávají rodiče a jsou ve výchově stejně nekompetentní, jako byli jejich rodiče. Nemůžou dát něco, co sami nedostali.

Co může těmto rodinám nabídnout salesiánské středisko? Především je to **osobní doprovázení sociální pracovníci**. Dále **skupinové i individuální terapie pro děti, psychorelaxace, doučování, bezplatné právní poradenství či Trenér do života**. To je služba, kterou středisko pod jiným názvem poskytuje už **dvacet let**. Je postavená hlavně na dobrovolnicích, každý z nich má přidělené jedno dítě, se kterým se jedenkrát týdně schází. Povídá si s ním, pomůže mu, s čím potřebuje, něco společně podniknou... V neposlední řadě středisko zapojuje děti

z těchto rodin do volnočasových aktivit. A co by bylo úspěchem sociálně aktivizační služby pro rodiny? „Navázat s nimi funkční vztah, který vydrží. Aby u nás měli zázemí, kotvu, „babičku“, „středku“... zkrátka vztah a místo, kam se můžou vracet. Veletoče se jim v životě budou dit, tak aby věděli, že tady jsou lidé, na které se mohou obrátit,“ říká Martin Poláček.

„Ty dětičky si to všechny nesou“

Teď mě čeká čaj o páté. Nejdřív si ale musím popovídat s **Evou Turkovou**, vedoucí přímé práce, která je přímo zapojená do **doprovázení pěstounských rodin**. Eva tady vyrostla. „*Středisko jsem brala jako druhý domov a chci to vracet těm, kteří nemají tak dobré zázemí a nemůžou zažívat to, co já jsem mohla. V dětech, které k nám chodí, je něco kouzelného a mě baví to v nich objevovat. Někdy si skrze nás mohou uvědomit, že je v nich něco opravdu dobrého. Myslim, že je to může postavit na lepší startovní pozici do života.*“

Pěstounství spadá pod OSPOD a je přísně ošetřené zákonem. Pěstouni musejí být doprovázeni odborníky a musejí absolvovat hodiny vzdělávání. Salesiánské

středisko takto doprovází dvacet rodin. Snaží se jít nad rámec zákonem určených povinností a dát pěstounům skutečně takovou podporu, jakou potřebují. Krásnou ukázkou jsou **relaxačně vzdělávací víkendy**. Pěstouni si na nich mohou především odpočinout v kulisách Šumavy, sdílet se, vyslechnou si přednášku na téma, které si vyžádají, a pro děti je připraven pestrý program.

A proč potřebují pěstouni takovou podporu? Kdo povolanejší by mi to mohl říct než oni sami. Dnes se ve středisku potkají na **Čaji o páté**, který je především o sdílení a vzájemné podpoře, a tentokrát svolili, že se budou sdílet i se mnou. Vcházím do místnosti plné žen – dvě sociální pracovníce a šest pěstunek. Je to na první pohled pestrá skupina. Některé mají v péči děti svých dětí, jsou tedy babičkami pěstounkami. Další mají v péči děti, které byly z rodin odebrány nebo odloženy do ústavní péče. Ze začátku se na mě pěstounky dívají podezíravě, ale když se představím, brzy se rozpovídají. „*Ty dětičky si to všechny nesou, jsou zlomené. Ať uděláte cokoliv, zůstane to v nich.*“

„Potřebují matce odpustit“

Poslouchám jeden těžký příběh za druhým a horko těžko se v nich snažím hledat špetku naděje. „*Byl odebrán od rodičů, když měl čtyři roky, takže na ně už byl navázaný a nesl to špatně. Špatně nesl i kontakty s rodiči. Když z návštěvy odcházeli, byl úplně nevladatelný. Myslel si, že za to můžu já, že jsem jim ho sebrala. Kopal mě, byl agresivní.*“ Pro děti je nejhorší nestabilní prostředí. Když první roky života vyrůstají v nefunkčním prostředí, naváží se na biologické rodiče, ale musejí být z rodiny odebrané do ústavní péče, střídají různá zařízení, nakonec jdou do pěstounské péče, tak je pro ně hrozně těžké zapustit kořeny, protože všechny dosavadní vztahy byly zprerhané. „*Matka*

si ho na chvíli vzala zpátky, ale po půl roce ho našli mezi drogami a šel zpátky ke mně.“

„PRO DĚTI JE NEJHORŠÍ NESTABILNÍ PROSTŘEDÍ

Státní politika podporuje kontakty biologických rodičů s dětmi, ale často je to spíše bolestivé a rodiče dávají dětem falešné naděje. „*Jeho maminka měla zájem o kontakty, ale za poslední dva roky se ani jednou nepodařilo. Vždycky požádala o termín, my jsme to zařídili a ona na žádný nepřišla. To se stalo asi třicetkrát.*“ „*Maminka byla drogově závislá, ve vězení. Postupně jsme na kontaktech pracovali, probíhají čím dál častěji. Když se kontakty zintenzivnily, tak se začal v osmi letech počůrávat. Už to řešíme dva roky. I když nic neřekne, navenek se projevuje normálně, v té hlavě se něco odehrává.*“ Puberta se u těchto dětí projevuje velmi specificky. Hledají svoji identitu. Střídají nálady. Někdy se chovají k pěstounům opravdu ošklivě. „*Kolem puberty začínou třeba s útěky nebo sebepoškozováním, ale tyto projevy jsou jen špičkou*

ledovce, vychází to z části skryté pod hladinou, z traumatu opuštění matkou. Aby se z toho mohly dostat, potřebují matce odpustit. Říká se tomu odvinění. Je to dlouhý proces, na kterém s nimi pracujeme,“ vysvětluje mi Eva Turková.

„Tady se cítí jako doma“

Jsem z těch příběhů v šoku. Žasnu nad silou, kterou v sobě tyto ženy mají. Sbíráám odvahu, abych se zeptal, proč do pěstounství šly? „*Je to můj vnuk a nikdy bych nedovolila, aby skončil v dětském domově. Někdy jsou i dobré chvílky, dobré věci.*“ „*Říkala jsem si, že když jsem jednomu dala domov, lásku, tak můžu dát i druhému. Nemají nikoho jiného. Šly by do dětského domova.*“ Odhodlávám se položit další otázku, která mě pálí na jazyku. Kde jsou chlapi, aby jim pomohli? Zazní hořký smích. „*Chlapi to nevydrží, ti odpadnou.*“ „*Ano.*“ „*Ti odchází.*“ Až na jednu výjimku tyto pěstounky manželé opustili. Naštěstí nejsou úplně samy, mají podporu ostatních pěstunek a Salesiánského střediska mládeže. „*Jsem ráda, že*

tady můžu být. Je to tady rodinné. Už jsou z nás přátelé, člověk se nestydí mluvit. Kolikrát se mi sem nechce, raději bych si sedla, protože mám dvě zaměstnání, ale pak jsem ráda. Vzájemně si postěžujeme, vylijeme srdce, tak to člověku pomůže.“

Také dětem program na doprovázení pěstounských rodin pomáhá. Za pomoci terapií se krůček po krůčku zlepšují. Tak přece jen **nacházím** v těch těžkých příbězích nějakou **naději**. „*Mám v pěstounské péči vlastního vnuka. Byl hrozně nezvladatelný, roztěkaný. Musím říct, že mi tady hodně pomohli. Prošla jsem různými školeními, ale je to potřeba opakovat a musí se to vydržet. Ale kluk se mi už začíná zlepšovat. Chtěla bych opravdu poděkovat salesiánskému středisku, že mi toto všechno umožnili.*“ A další pěstounka pokračuje: „*Kluk sem chodí také do klubu Balón. Je tady šťastný, má tady kamarády. Zajímavé je, že tady si umí vytvořit kamarády, ale ve škole mu to kamarádství nejde. Tady se cítí jako doma, je mu tady dobře.*“

Děkuji dámám za důvěru svěřit se se svými příběhy a jdu se podívat na jim svěřené děti. Věnuje se jim několik pracovnic a s nimi i fundraiserka střediska **Petra Němečková**. „*Podarilo se nám vytvořit bezpečné prostředí, ve kterém můžeme pěstounům pomoci a oni se můžou vzájemně podpořit, stejně tak jejich děti. Je to i díky dlouhodobé podpoře Nadace Terezy Maxové dětem a Nadačního fondu Simony Kijonkové, za kterou jim moc děkuji,*“ říká Petra. Chvilí si povídám také s dětmi a na rozloučenou od nich dostávám jak jinak než čaj a hrníček vyzdobený jejich obrázky. A tak teď při psaní tohoto textu nad šálkem Cejlonu vzpomínám, jakého vřelého přivítání se mi v Plzni dostalo.

► Jan Kvapil
Archiv Salesiánského střediska mládeže Plzeň

FOTOKOUTEK

Salesiánské středisko mládeže Plzeň

5 salesiánů

KAŽDÝ TÝDEN **700**
NÁVŠTĚVNÍKŮ STŘEDISKA

NÍZKOPRAHOVÝ KLUB
VZDUCHOLOŮ ROČNĚ
NAVŠTĚVUJE
320 dětí

NA KROUŽKY
CHODÍ
260 dětí

DOPROVÁZENÍ
20 pěstounských
rodin

20 zaměstnanců
přes **60** externistů

Sociálně aktivizační služba
PRO **20 RODIN**

200 let od vysvěcení kostela sv. Kříže

V samém centru Prahy, v ulici Na Příkopě, stojí unikátní kostel – jediný empírový v hlavním městě. Starají se o něj salesiáni. Jak ke kostelu přišli? Stojí za tím odvážný krok Štěpána Trochty, kterého si letos připomínáme.

V roce 1758 koupil řád piaristů dvě spálenišť domů Na Příkopěch. Stavba gymnázia a kostela byla podle plánů Jiřího Fischera zahájena v roce 1811. V dubnu roku 1824 byla stavba kolaudována a 9. května byl kostel vysvěcen. Kromě studentů kostel využívala i veřejnost. Školský zákon z roku 1869 však učitelskou činnost piaristů ukončil. Poslední piaristé prodali budovy a kostel v roce 1912. Existovaly návrhy kostel zbourat, ale Památkovému úřadu a Klubu za starou Prahu se jej podařilo zachránit. Zajímavostí je shoda jeho zasvěcení svatému Kříži se jménem původního majitele pozemku. V roce 1378

totiž parcela patřila pivovarníku a sladovníku panu Křížovi.

Štěpán Trochta vzpomíná na rok 1937:

Objevil se nějaký článek v novinách, který zaútočil na kostel sv. Kříže Na Příkopěch. Bylo tam řečeno, že je to kostel na hlavní třídě, že se tam nic neděje, žádné kultové záležitosti, že sice kdysi to byl kostel, který patřil k ústavu, tedy studentský kostel – piaristický, později byl vojenským kostelem, a že asi dva roky tam měli řeckokatolíci bohoslužby, pak přešli do kostela u Klementina. Bylo to na hlavní třídě, tak nějakí špekulanti přišli na to, že by se tam dalo dobře

vydělávat, a přišli s návrhem, že se tam bude promítat. Začali tedy objíždět nejvyšší úřady a zdálo se, že měli dost velkou naději. Někdo o tom informoval pana kardinála (Kašpara) a řekl mu: „Poslouchejte, to bude skvrna na vašem pontifikátě, když se řekne, že se z kostela Na Příkopěch stalo kino.“ Ten se toho skutečně lekl, zavolal si generálního ředitele Šimka a ten povidá: „Já mám nápad. Právníci říkají, že by nemohlo k tomu dojít, kdyby tam byly bohoslužby. Ovšem ten kostel je v takovém stavu, že tam bohoslužby být nemohou. Je už hodně ošumělý a byl tam požár. Dáme to Trochtovi a on si s tím poradí.“ A tak pan kardinál si mě zavolal a krátce mně to řekl. Povidám: „Já bych nebyl od toho, ale mám teď právě rozestavěný ústav v Kobylisích a jsme v největším švunku a musím platit stále nové účty, tak já nevím. No, nějak to spravíme.“

Tak jsem sehnal firmu a odborníky – tam bylo třeba taky vyzlacovat, opravovat kazatelnu, oltář, pozlacovat všelico atd. Je to jediný empírový kostel v Praze. Když se dal do pořádku, tak působil velmi útulně. A musím říct, že tam chodili lidé rádi, poněvadž on byl tak prostý. Tedy prostý a tichý, útulný. Dobře se tam člověk cítil. A mnohým Pražanům to vyhovovalo, poněvadž ta přebujelost barokních kostelů na ně působila nějak příliš vtíravě. Vždycky tam někdo byl. Generální ředitel Šimek mně povídá: „Musí to být do svátku svatého Jana Nepomuckého hotové.“ Povídám: „Proč? To je nemožnost.“ To bylo asi za tři týdny. „Poněvadž pan kardinál má narozeniny na ten den a já bych mu to chtěl dát jako prezent.“

Tak jsem se do toho dal. V Kobylisích to šlo samočinně dál, ovšem tady jsem musel dojždět – ale byl jsem dole stále a sledoval to. Napřed jsme očistili lavice, které měly hnusný černý nátěr. Pak bylo velké čištění podlahy. To bylo tak zaflákané. Kostel se vybilil, vytónoval a já jsem pak panu řediteli telefonoval, že kostel je připraven v tom termínu a že pan kardinál může přijít sloužit mši svatou. Je zřejmé, že pan kardinál nebyl nějak moc informován o věci, poněvadž se domníval, že Šimek mi

dal peníze, ale on mně nic nedal. Jenom monsignor Kulač mně dal 10 tisíc z nějakého konta na opravu kostelů, což nebylo nic, poněvadž já jsem do toho strčil asi 160 tisíc korun, které jsem měl určeny pro Kobylisy. Ale na to se nehledělo. Já věděl, že se mně to vrátí. Prostě jsem všechno připravil a pan kardinál sám vystoupil na kazatelnu, pod kazatelnou stál pan ředitel Šimek v obleku řádu svatého Silvestra a povídá: „A hlavní dík patří panu generálnímu řediteli Šimkovi...“ Ten nevěděl, na kterou nohu má stoupnout, tak se vypínal. Ovšem nechtěl bych mu ublížit. Byl to člověk, který mně jinak udělal moc dobra a celkem byl ke mně hodný. Ale věděl jsem, jak na něj. Já jsem si říkal: Však já to z tebe vytáhnu.

Tak se to podařilo a já jsem tam začal mít pravidelně každou neděli mši svatou, potom každou sobotu večerní pobožnost a každého 24. v měsíci zvláštní pobožnost pro spolupracovníky a dobrodince salesiánského díla. A když bylo něco extra, tak jsme to udělali slavnostní, zavolali jsme nějakého kanovníka nebo generálního vikáře nebo světicího biskupa nebo tak. Pan nuncius tam sloužil a několi-krát i pan kardinál. V tom kostele jsem měl tribunu, kam jsem mohl zvát lidi na různé

slavnosti, takže jsem mohl naše dobrodince a spolupracovníky, které jsem svolával na schůzky, informovat. Já jsem je ovšem informoval, co se udělalo a jak, aby oni to vzali za svou věc.

V roce 1950 komunistický režim vyhánil salesiány z duchovní správy kostela poprvé. V době „pražského jara“ roku 1968 se pak nakrátko vracejí. Správcem kostela se stal salesián P. Josef Kubín. Pořádaly se bohoslužby slova, konaly přednášky z církevních dějin, promítaly diapozitivy, hrála zde rytmická skupina Giovani. Zpovědnice byly nabitě, mnoho mladých lidí se tehdy dalo pokřtít. V letech normalizace (v roce 1973) kostel Sv. Kříže musejí salesiáni znovu opustit, aby se 2. ledna 1990 opět vrátili do duchovní správy.

Nabízejí zde prostor pro ztišení a modlitbu a také každodenní příležitost svátosti smíření či rozhovoru s knězem. Je možné se zde rovněž zúčastnit slavení eucharistie.

Rozpis bohoslužeb, kontakty a aktuální informace najdete na stránce www.sdb.cz/svkriz.

► Vladimír Kopřiva, SDB
Foto: archiv SDB

Existují zlobivé děti, a co s nimi?

Druhým rokem vedu kroužek lezení v brněnském salesiánském středisku mládeže SALESKO. Na besedu tam za námi přišla školní psycholožka **Jiřina Juříčková** ze ZŠ Horníkova. Povídala si s námi o dětech, které někdy nálepkujeme slovem „zlobivé“. Její pohled mě moc zaujal, a tak jsem chtěl něco z toho předat dál a poprosil jsem ji o rozhovor.

Kdo je školní psycholog?

Je to osoba, která je ve škole v podpůrné pozici pro děti, individuálně i pro kolektivy, pro pedagogy a pro rodiče. Od těchto osob ke mně přicházejí různé potřeby. Jsou věci, se kterými pracuji já, v dalších případech metodicky vedu pedagogy. Jsem i takovým rozcestníkem, který děti nebo rodiče s dalšími obtížemi odkáže na správné místo.

S jakými trápeními k vám děti přicházejí?

Především se týkají tří oblastí – **výuky, vztahů a psychiky**. Třeba řeknou: „Učím se, ale nic si *nepamatuju a pořád mám špatné známky*.“ Potom přicházejí se vztahovými věcmi, nejčastěji mezi kamarády. Přijdou, že se necítí dobře ve třídě, že je někdo vyčleňuje. Dále je trápí různé psychické problémy. Třeba že mají trému, úzkosti nebo se chtějí v něčem posunout.

Co děti nejvíce zraňuje ze strany dospělých?

Záleží na věku. Hodně těžce nesou, když se cítí ponížované. Když

JIŘINA JUŘÍČKOVÁ

je na ně nějak upozorňováno, je hodnocena jejich povaha nebo chování a ony to vnímají nespravedlivě. Mají pocit, že to není fér nebo že k tomu nemůžou říct svoje. Nebo o nich dospělák mluví před ostatními a jim to zasahuje do vztahů v kolektivu. Jsou hodně **citlivé na ponížování, shazování, ztrapňování**. Například paní učitelka řekla chlapci, a ne nijak ve zlém, že na ni hraje divadlo. Jeho se hrozně dotklo, že ona předpokládá jeho úmysly něco předstírat. Dále jsou citlivé na to, když nejsou jasně daná pravidla, když mají pocit, že je někdo upřednostňovaný. Čím jsou starší,

tím víc jsou citlivé na nerespektování toho, že už mají svůj názor.

Existují zlobivé děti? Jak o nich mluvit, abychom je nenálepkovali?

Říká se třeba děti s náročným chováním. Ano, existují děti, které často překračují hranice. Existují děti, které v nás vzbuzují silné emoce. Jsou děti, jejichž potřeby nejsou uspokojené nebo jsou tak intenzivní, že je těžké je uspokojit. Slovo „zlobivé“ je nálepkování a je to hodnocení kritériem „hodnosti“. Zároveň to ale neznamená, že když dítě překračuje pravidla, normy, že ho mám pořád bezmezně chápat.

„SLOVO „ZLOBIVÉ“ JE NÁLEPKOVÁNÍ HODNOCENÉ KRITEŘIEM „HODNOSTI“

Jak se tyto děti ohlíží za svým chováním?

Každé dítě má svůj příběh a jinou míru sebereflexe, jak je schopné o tom mluvit. Jsou děti, které o tom mluvit vůbec nechťejí a odmítají se na své chování zpětně podívat. Pak je spousta dětí, které to trápí, které chtějí pomoci své chování změnit. Snaží se, společně na tom pracujeme. Dělají nějaké krůčky, ale ta snaha je málo vidět, takže jsou pořád hodnoceny jako „zlobivé“. Předtím byly „zlobivé“ na 100% a teď jsou na 95%, ale paní učitelka si ani nevšimne, že jim 5% „zlobivosti“ ubylo, a to je demotivuje.

Co jim naopak pomáhá?

Určitě jim pomáhá, když mají prostor si povídat, nejen o svém chování, ale mít takový vztah, kde jsou přijímané. To nemusí být jen psycholog, může to být třeba pedagog, vychovatel, trenér... a nemusí mu dát ani moc času. Potřebují osobu, které důvěřují a u které se cítí přijaté nezávisle na svém chování. Tím, jak často

toto nenacházejí doma, je pro ně zážrak, když někoho takového v životě najdou.

Častěji zažívají nepříjetí kvůli svému chování?

Potřebují pozitivní korektivní zkušenost – zkusit to nějak jinak a zjistit, že to má dobrý efekt, i kdyby to byla nějaká drobnost. A potřebují někoho, kdo si všimne nejen toho, když otravuje, vykřikuje, způsobuje konflikt, neposlouchá, nerespektuje, ale kdo mu věnuje pozornost i v opačném případě. Myslím tím vidět i to, když by to mohlo být špatné a není, nebo nějaký posun či snahu. Zvlášť když jsou to impulsivní nebo hyperaktivní děti. Pořád slyší peskování. Všimáme si jich, protože nám narušují nějaký náš program, naši představu - a doopravdy ji narušují. Jsou zvyklé na tu negativní pozornost. Ony potřebují oceňovat snahu. Jak často říkám, co zaléváme, to bude růst.

Pomáhá dětem prostředí s jasnými pravidly?

V dnešní době je velká škála přístupů k rodičovské výchově dětí. Některé děti, říkáme jim

třeba bezhraniční, na pravidla nejsou moc zvyklé. Jsou věci, na kterých se může rodič s dětmi úměrně věku domluvit. Ale jsou věci, za které nese odpovědnost dospělý, rozhodne je a je to v pořádku. Přijde mi, že je někdy v rodinách hodně liberální výchova a dítě není zvyklé, že mu někdo řekne, co má nebo nemá udělat. Dostane se do prostředí, třeba ve škole nebo v kroužku, kde mu někdo stanoví pravidla a ono v tom neumí fungovat. Ano, děti, stejně jako i dospělí, se v prostředí s nejasnými nebo nefunkčními pravidly cítí nejistě, zmateně, narůstá v nich frustrace a nezřídka vztek. Naopak prostředí s jasnými pravidly umožňuje cítit se bezpečně, navazovat funkční vztahy, učit se nové věci, růst.

„PROSTŘEDÍ S JASNÝMI PRAVIDLY UMOŽŇUJE CÍTIT SE BEZPEČNĚ

Vnímají děti, že jsou pravidla důležitá?

Každý z nás, když se ocitne v situaci, kde pravidla nejsou jasně daná, tak se v tom necítí dobře a může na to mít různé emoční reakce. Stejně tak je to u dětí

a u těch citlivějších zvlášť. Někdy mě paní učitelka pozve do třídy, že mají pravidla, ale nefungují. Bavím se s dětmi a ptám se jich, jak by se hrál fotbal, kdyby pravidla nebyla jasná. Co by se tam dělo? Jak by se cítili ti hráči? A jak diváci? Myslím, že je důležité si s dětmi pravidla domlouvat a vyžadovat jejich dodržování. Ale vycházet z toho, **aby těm pravidlům rozuměly a chápaly jejich potřebu a smysl.** Jak by to vypadalo na silnici, kdyby tam neplatila pravidla? Nebylo by lepší, kdyby ten, kdo spěchá, jel rychle, a kdo nespěchá, počkal? Ono by se to nějak vyvrtilo. Děti samy cítí, že ne. **Pravidla slouží všem pro jejich bezpečí,** ať už fyzické nebo psychické.

Je dnešní doba pro děti v něčem náročnější? Třeba právě v rozměňování hranic.

Nepracuji ve školství tak dlouho. Ale když se o tom bavím s kolegy, tak říkají, že děti jsou jiné. To ale ještě nemusí znamenat, že se změnily k horšímu. Nechci být ten člověk, který na to žehrá. Když

dnešní teenagery srovnávám se svým dospíváním, tak mi přijde, že jsou to kolikrát hotoví lidi, kteří mají svůj názor, umí se za sebe postavit, umí vyhledávat informace, tvořit skvělé výstupy, přemýšlet o věcech komplexně... Tyto děti jsou ale současně v jistém smyslu křehké, což se projevuje i velkým nárůstem úzkostných, depresivních poruch, sebepoškození... Když se podívám na ty mladší, tak se mi zdá, že výchova v některých rodinách je liberálnější víc, než mi připadá zdravé. Umím si představit, že v rodině to funguje, ale děti potom naráží v kolektivech nebo organizacích. Osobně věřím na laskavou pevnost, která sytí pocitem bezpodmínečné lásky a současně pevných bezpečných hranic.

Co je vaším nejsilnějším tématem?

V současné době mi připadá hodně důležité, **aby se dítě učilo vnímat své emoce,** rozumět tomu, co se v něm děje, dokázat to pojmenovat a vyjádřit. U dětí, které považujeme za zlobivé, agresivní, nezapadající, je často potíž v tom, že ony nějak reagují, ale samy si neuvědomují na co. Necítí se dobře, a to v nich vyvolá tu reakci. Snažím se učit děti podívat se do sebe, uvědomit si svůj pocit a případně i svoji potřebu. Uvédomit si třeba „teď jsem našťvaná,

protože jsem si představovala, že to bude probíhat jinak.“ Důležité je to v situacích, když s někým někde musí být - a ty děti ve třídě být musí. Když dokážou vyjádřit: „Štve mě, že tohle děláš, protože se pak nemůžu zapojit,“ ti ostatní už vědí, jak to vnímám. Nemusí mi vyjít vstříc, ale aspoň to ví. Přijde mi, že by redukovalo spoustu problémů, kdybychom dokázali být vnímaví sami k sobě a dokázali svoje emoce a potřeby neútočným způsobem druhým otvírat. Tohle platí nejen pro děti, ale i pro dospělé, pro všechny vztahy, i partnerské.

Jak děti zpětně zpracovávají situace, kdy „nezapadají“? Jak se za tím u vás ohlíží?

Když ke mně pošlou dítě jako nějaký přístroj, „opravte ho a vraťte“, tak to obvykle moc nefunguje. Taky se stane, že se u mě ocitne dítě, ani neví proč a žádný problém nevnímá. S takovým dítětem se mi špatně pracuje a ani v tom nevidím smysl. Dá se měnit, když ten člověk sám chce něco změnit, objevit, zjistit, zmapovat... Nedávno se mi tady takto objevil chlapec. Nejdřív společně pracujeme na takzvané „zakázce“ – jestli je něco, co bychom spolu mohli zkusit změnit. Co by si dítě přálo, aby bylo jinak. Říkal, že by

chtěl, abych poradila jeho mamince. „Maminka doma brečí, neví, jak mě má vychovávat, co se mnou má dělat, když mám to ADHD, tu zlobivost.“ Říká, že ví, že to není dobré, ale neví, co s tím dělat. Snaží se, ale není to vůbec poznat. Paní učitelka a paní vychovatelka pořád pišou do deníčku ty špatné věci a mají pravdu. A maminka doma brečí a potřebovala by poradit. V takových barvách to někdy děti popisují. I když ve třídě vypadají jako sigři, jsou za tím jejich příběhy, jejich boje. Často má ten příběh dvě různé stránky. **Děti, které jsou „problémové“, „otravné“, „nerespektující“, „nefunkční“, tak jsou často nešťastné, osamělé, s nízkým sebevědomím.** Ačkoliv „vykřikuje a dovoluje si“, tak je to ve skutečnosti dítě, které si nedůvěřuje, je zraněné, s potřebami, které nikdo nevidí.

Jaký máte vztah k salesiánské rodině?

Když mi bylo asi čtrnáct, jela jsem na Chaloupku se sestrami salesiánkami. Kamarádka mě tam vtáhla, dělala jsem animátorský kurz a jezdila na chaloupky s holkami. Poté jsem se vzdálila, studovala sociální práci, psychologii, začala pracovat. Když jsme měli děti, znovu jsme se přimkli k Salesku, které je tady v Brně-Lišni otevřené dětem. Naše tři

děti prošly aktivitami Saleska už od předškolního věku, zvykaly si na prostředí a vrůstaly do něj. Potom podle svých zájmů měly možnost vyzkoušet si různé kroužky. Je dobré, že je tam tak velká nabídka a lidi, ke kterým děcka dokážou přilnout. V neděli tam chodíme na bohoslužby. Děti se tam cítí dobře.

Chodí do Saleska i děti od vás ze školy? ZŠ Horníkova je jen tři sta metrů.

Mám od dětí z naší školy zkušenost, že Salesko je pro ně nejednou jediné místo, kde jim neřeknou, že už tam nemůže chodit, protože neposlouchají, protože se chovají tak nebo onak. Kolikrát doporučuji rodičům nebo dětem, jestli se nechtějí podívat do Oratoře (otevřený klub), která je nízkoprahovější. Nebo je nasměruji na různé kroužky. Děti, které by někdo mohl nazvat „zlobivé“, mají nízké sebevědomí, protože málo zažívají úspěch a hodně slyší láterění. Potřebují někde nabývat sebevědomí a třeba zrovna **zájmová nebo sportovní činnost může být úplně klíčová v jejich osobnostním zrání.** Potřebují najít, co jim jde, a současně někam patřit. Rozvíjí to u nich také další vlastnosti, které jsou důležité, jako je vytrvalost, týmovost.

Salesiáni mají v poslání „být pro mladé, obzvláště pro ty nejpotřebnější“. Najdou v Lišni salesiáni takové děti?

Těžko říct, kdo je nejpotřebnější. Mám v hlavě spoustu dětí, se kterými jsem dlouhodobě v kontaktu, a vím, že Salesko hrálo v jejich příběhu klíčovou roli. Nádherné příběhy jsou, když tam chodily jako děti a pak se mohly malinko zapojit, třeba pomáhat na příměstském táboře. Je skvělé, když se začlení do společenství a mají v něm svoji roli. Znáám v Salesku mnoho zaměstnanců. Jsou to lidé, kteří vědí, že **nástrojem práce s dětmi není fotbalová branka nebo hrnčířská pec, ale vztah.**

► Jan Kvapil

Foto: archiv Salesiánského střediska mládeže Brno-Líšeň

Biblické hrátky

král David

Na pastvinách
za Betlémem,
kde to voní čerstvým
senem, sedí David
u svých stád,
na citeru hraje rád.

Že přemůže Goliáše,
bude předkem Mesiáše,
že se velkým králem
stane, že Duch Boží
k němu vane.

Víte proč byl
dobrý?
Boží vůli vždy hledal.
Boha cele miloval
a vždycky ho
poslouchal.

(označ)

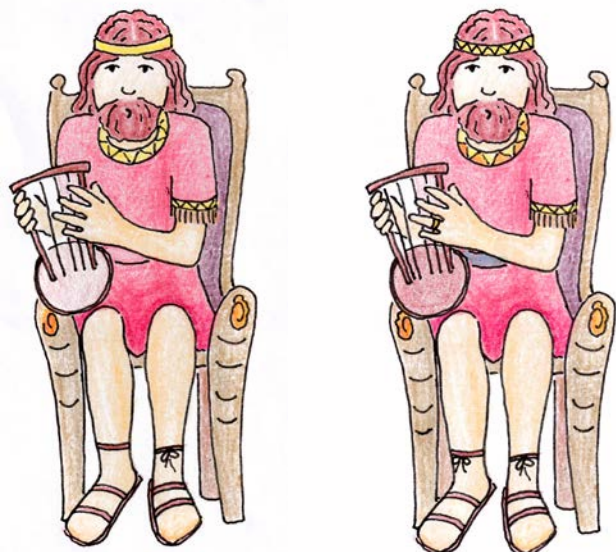
 SAUL, který vládl na izraelském , nebyl dobrý král. Myslel totiž jen na sebe a neposlouchal. Proto si vybral nového . Poslal proroka SAMUEL do města BETLÉM, aby pomazal na nového mladého pastýře DAVID. David se vždycky snažil dělat to co po něm chtěl . Ten mu proto pomáhal, takže dokázal přemocť obra GOLIÁŠ, vyhrát mnoho a stal se slavným . I on ale dělal chyby ale dokázal je pak přiznat a za odpuštění.

JAK SE JMENUJE ZBRAŇ, KTEROU DRŽÍ
DAVID V RUCI A JÍŽ OMRÁČIL GOLIÁŠE?

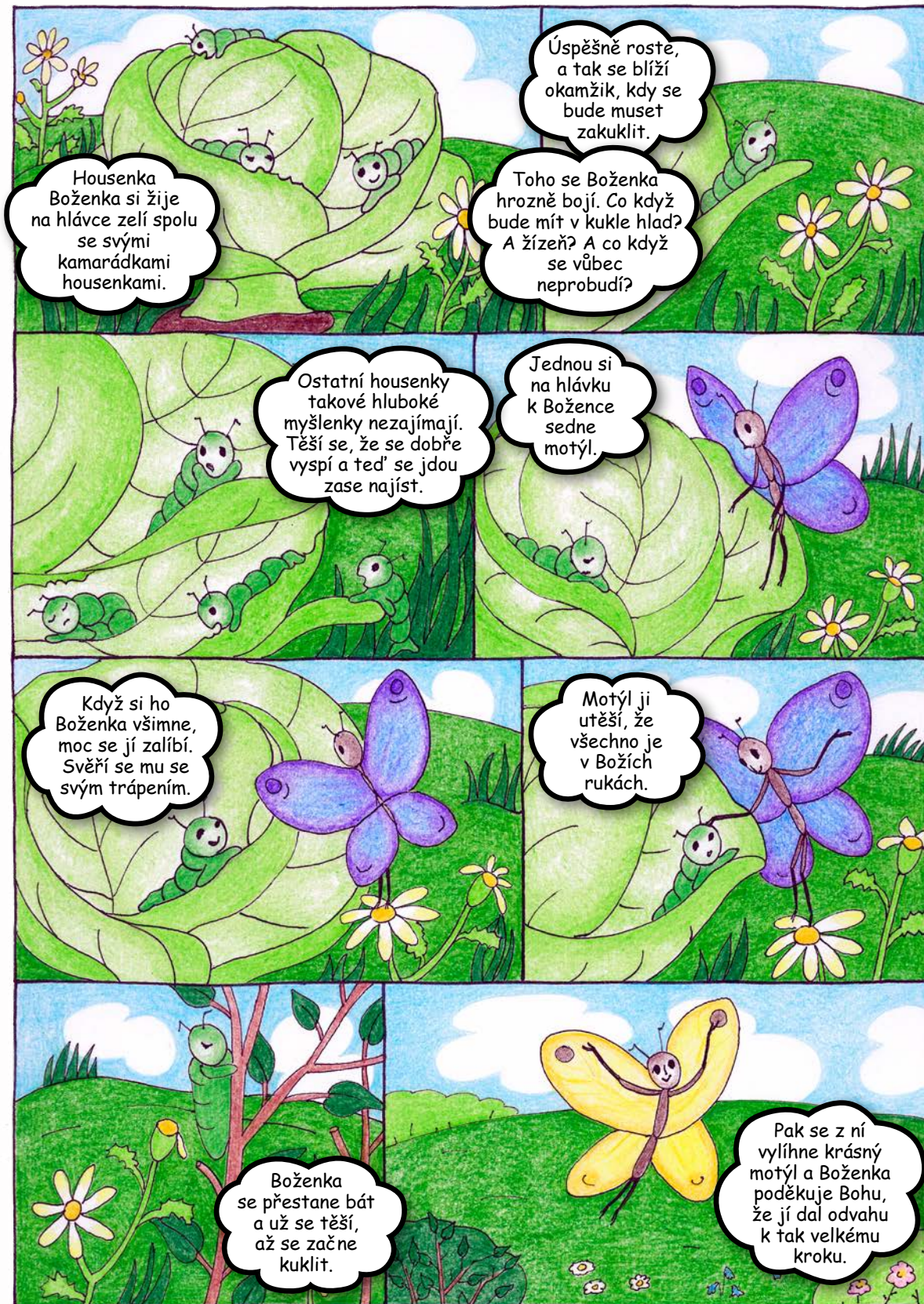
.....
(doplň)

KRÁL DAVID BYL VÝZNAMNÝ VLADAŘ A MNOHO MALÍŘŮ
SE HO POKUSILO NAMALOVAT. MY TADY MÁME DVA
OBRAZY KRÁLE DAVIDA. KOLIK MEZI NIMI NAJDEŠ
ROZDÍLŮ?

Připravili: J. Vaňková, Z. Janoušková, Veronika Nádvořníková, Anežka Nádvořníková, M. Žížková, L. Obručová a manželé Cívínovi

HOUSENKA BOŽENKA A DŮVĚRA

Kreslí Zdislava Janoušková

Ženy v životě a poslání církve

Kurz pro akolyty v teplické salesiánské farnosti

Jedním z témat synody o synodalitě je role žen v církvi. Zpráva z podzimního zasedání mluví o rovnosti muže a ženy na základě stvoření a o rovnosti všech křesťanů na základě křtu.

Zdůrazňuje také, že „Ježíš považoval ženy za rovnocenné účastníky dialogu: hovořil s nimi o Božím království a přijímal je mezi své učedníky, jako například Marii z Betánie. Tyto ženy, které zakusily jeho moc uzdravovat, osvobozovat a nabízet uznání, s ním putovaly na cestě z Galileje do Jeruzaléma. Také úkol hlásat zvěst o zmrtvýchvstání svěřil toho velikonočního rána ženě, Marii Magdalské.“ Proto „církve po celém světě vyjádřily jasnou žádost, aby aktivní přínos žen došel uznání a docenění a aby ve všech oblastech života a poslání církve vzrostla jejich pastorační zodpovědnost“.

V českém salesiánském prostředí na tuto výzvu už delší dobu odpovídáme. Ženy se zapojují do pastoračních a ekonomických rad v našich farnostech, tvoří většinu zaměstnanců středisek

mládeže, na několika místech pracují i v říditelských pozicích (VOŠ Jabok, střediska v Teplicích, Rumburku, Zlíně). Bohatou výchovnou a pastorační činností rozvíjí také naše sestry salesiánky. Zvláštní zmínku si zaslouží Pastorační centrum Skvrňany, které v praxi plní všechny funkce farnosti. Odpovědnost za jeho vedení však nemá kněz (ten sem pouze přijíždí slavit svátosti), ale komunita sester salesiánek. Jedna z nich je pověřena moderováním, plní tedy roli faráře. Možná, že se tím otevírá nová cesta pro budoucnost církve.

K výčtu angažovaných žen musíme připojit ještě Volontárie Dona Boska. Ty se na veřejnosti moc neprojevují, drží se své zásady rezervovanosti. Jejich členky jsou však aktivně zapojeny jak v životě církve, tak v civilních povoláních, kde vydávají praktické svědectví o své víře. A ve Sdružení salesiánů spolupracovníků se důraz na ženské charisma výrazně projevil při posledních volbách, kdy byli do provinciální rady zvoleni čtyři muži a osm žen. V základních strukturách církve však zatím takovou rovnoprávnost nemáme. Ženy jsou stále systémově podřízeny mužům. Jenom ti totiž mohou přijímat kněžské a biskupské svěcení, na něž je navázána většina rozhodovacích pravomocí. Synoda proto považuje za nutné

„zajistit, aby se ženy mohly podílet na rozhodovacích procesech a zastávat zodpovědné úlohy v pastorační a službě. Svatý otec výrazně zvýšil počet žen na odpovědných pozicích v Římské kúrii. Mělo by se tak dít také na dalších úrovních církevního života, v zasvěceném životě a v diecézích. Je proto třeba přijmout příslušná ustanovení v kanonickém právu“.

Synoda se zabývala i otázkou jáhenského svěcení žen. Objevily se protichůdné názory, ale je dobře, že se tato diskuze otevřela. Můžeme ji vést i mezi sebou: Využíváme v pastorační dostatečné dary a schopnosti žen? Vidíme v církvi oblasti, kde by se mohly dobře uplatnit ženy, ale není jim to umožněno? Vnímá některá z našich žen, že ji Bůh volá k jáhenství nebo ke kněžství?

Tento proces není bezbolestný. Synodní dokument připomíná, že ženy v církvi se někdy cítí zraňovány od mužů, kteří zneužívají své nadřazené postavení. Děkuji všem ženám, které mají přesto odvahu přijímat odpovědnost. Věřím, že spolupráce mužů a žen ve vzájemné úctě a respektu se bude dále rozvíjet nejen v salesiánské rodině, ale v celé církvi.

► Michael Martinek, SDB
Foto: Petr Macek, Člověk a Víra

I spolupracovníci mají své dny

Třeba volební provinciální kongres, který se koná jednou za tři roky a vzejde z něj nová provinciální rada, která bude směřovat dění v ASC v dalším období.

Ten poslední se konal **20. ledna 2024** u sv. Terezičky v Praze-Kobylisích. Sešli se tu členové místních rad z celé provincie včetně delegátů salesiánů. Díky tomu jsme mohli při slavnostní mši u oltáře vidět dvanáct salesiánů a dva trvalé jáhny.

Po mši jsme vyslechli povzbudivé „zdravice“ některých dřívějších provinciálních koordinátorů, úvahu provinciála SDB Martina Hobzy o tom, co asi v budoucnu čeká salesiány v českých zemích, příspěvek provinciálního delegáta pro salesiánskou rodinu Petra Košáka a zamyšlení provinciální delegátky FMA Evy Liškutinové nad sny Dona Boska.

Se zprávou o stavu Sdružení – co se za minulé volební období podařilo a nepodařilo a co nás čeká v nejbližším čase – nás seznámil náš současný provinciální koordinátor Honza Macoun.

Po krátké přestávce následovalo **představení kandidátů** z dvanácti volebních obvodů zahrnujících všech třicet místních společenství. Vnímám jsem zde (stejně jako při neformálních

rozhovorech v kuloárech) několik témat, která stojí před Sdružením a tím i novou radou – těsnější spolupráce v rámci salesiánské rodiny, vytváření rodinné atmosféry, jak oslovit další mladé lidi, třeba pracovníky, pomocníky a animátory při salesiánských dílech či dobrovolníky z misii.

A jak volby dopadly? To můžete vidět na společné fotografii nové provinciální rady – usměvavé tváře vyjadřující chuť do společné práce, převaha žen a průměrný věk o dost nižší než průměrný věk všech spolupracovníků.

Nová rada si musí zvolit nové vedení a rozdělit funkce, k tomu ale dojde až v květnu. Do té doby se budou obě rady scházet

a pracovat dohromady, aby předání zodpovědnosti proběhlo co nejladčeji a zajistila se kontinuita. Honza Macoun je provinciálním koordinátorem už druhé období, takže v květnu budeme mít i nového koordinátora – kdo to asi bude?

Velký dík patří spolupracovníkům ze severu Prahy za pomoc s organizací, schůle za hudební doprovod při mši a kobyliškým salesiánům, kteří nám poskytli své prostory a připravili výborný oběd. Nové radě přejeme hodně sil, moudrosti a dalších darů Ducha svatého, účinnou přímluvu Panny Marie Pomocnice křesťanů a Dona Boska, dostatek nových podnětů, podporu jejich rodin i společenství. A těšíme se, čím obohatí náš spolupracovnícký život.

► **Jan Zindulka, ASC**

(NE)OČEKÁVANÁ KAPITULA za dveřmi

Kapitula je shromáždění spolubratří, na kterém salesiáni řeší různá témata či problémy. Na rok 2025 svolal hlavní představený generální kapitulu. Té předchází provinciální kapitula, která může stanovovat vše, co se týká dobrého chodu provincie. Dále hledá vhodné prostředky pro rozvoj řeholního a pastoračního života. Smyslem kapituly je tedy posilovat salesiánský život v dané provincii. Poprosili jsme koordinátora kapituly *Vaška Jiráčka*, aby nám k tomu řekl víc.

Jednou za 3 roky se na úrovni provincií odehrává tzv. provinciální kapitula. Poslední však byla v roce 2022, takže mi to nevychází. Proč je o rok dřív?

To je správný postřeh. Kapitula je opravdu o rok dříve, než bývá obvyklý rytmus. Je to proto, že náš hlavní představený don Ángel Fernández Artime byl jmenován kardinálem. Proto odstupuje z pozice hlavního představeného. Musí se zvolit nový, a to je důvod ke svolání generální kapituly do Říma. No a před ní se mají konat kapituly jednotlivých provincií. Tedy kardinálský klobouk to celé urychlil.

Tim, že je ten proces zrychlený, je to kapitula, která je tak trochu jen pro udržení systému, nebo se na ní budou projednávat nějaká důležitá témata?

Z Říma jsme dostali řadu podnětů k tomu, co bychom měli probírat. Některé jsou spíše formační, mají vést salesiány k nějakému restartu

jejich motivace a chuti do salesiánského života. Některé jsou praktické a týkají se třeba organizace našich provincií a komunit. Jejich společným nadpisem je „Zapálení pro Ježíše Krista, oddaní mladým lidem.“ Krom toho také chceme mluvit o tématech, která vidíme jako důležitá pro naši provincii: Třeba o tom, jak dál žít a pracovat jako salesiáni, když stárneme a nepřibývá nás. Nebo jak otevřít dveře našich komunit mladým, aby mohli poznávat Dona Boska. A také jak dál s našimi svěřenými díly (farnostmi, středisky mládeže...), aby dál nesla do světa evangelium salesiánským způsobem.

Na tebe spadla role koordinátora kapituly. Co tato role obnáší?

Posílám salesiánům podklady a otázky, nad kterými se mají modlit a přemýšlet, a pak z jejich odpovědí dělám syntézu, která má být podkladem pro rozhodování na samotném zasedání kapituly v červnu.

Jak jsi přemýšlel o přípravném procesu v naší provincii? Bylo zřejmě nějaké téma už dopředu, nebo bylo nutné témata posbírat z jednotlivých komunit a od bratří?

Téma z Říma bylo jasné. Za naši provincii jsme měli pár postřehů z vedení provincie (rady), a tak jsme se rozhodli je ověřit. Do Vánoce jsme spolu se Zdeňou Demlem navštívili všechny komunity. Bavili jsme se s nimi o salesiánské pastoraci (o tom, co salesiáni dělají), o povolání a formaci. Z toho vzniklo několik tematických celků, se kterými pracujeme teď...

Co tě na tomto průzkumu v komunitách nejvíce zaujalo? Jaký pocit si z návštěv odnášíš?

Jsmo pestrá provincie. Je pěkné vidět tu sestavu chlapců, která má chuť hledat stále nové cesty.

Když se podíváš na úplný závěr kapituly, za jakých okolností bys ty osobně řekl, že tvoje námaha měla smysl?

Kdyby se nám podařilo najít aspoň jeden bod, na kterém se nejen jako provincie shodneme, ale pro který se i nadchneme, a díky tomu to pak uvedeme do reality. Snad nás v tom Duch svatý povede.

► **Libor Všetula, SDB**

PODPOŘTE SALESIÁNSKÉ DÍLO

Vážení čtenáři,

v příloze 2. čísla Salesiánského magazínu naleznete složenku. Dary jejím prostřednictvím zaslané půjdou na podporu díla Dona Boska v Salesiánské provincii Praha tam, kde je to aktuálně nejvíce potřeba.

Nabízíme vám **stručný přehled působení salesiánů v naší provincii** i aktuálních výzev:

13 měst v Česku

15 farností

16 středisek a klubů mládeže

108 salesiánů (včetně čtyř v Bulharsku a šesti studentů v Itálii)

Stovky laických zaměstnanců a dobrovolníků

Tisíce mladých

97 let působení

V roce 2024:

- Procházíme procesem reformy středisek mládeže, které zasáhne **změna financování** ze strany MŠMT (náklady provincie na dofinancování středisek v letošním roce: 9 mil. Kč).
- Chystáme **slavnosti otevření** dvou kompletně rekonstruovaných domů: **Živého domu**

v **Tepličích** a **Salesiánského centra v Pardubicích**.

- **Studium dokončí 2 studenti (Filip a Brandon), 2 další (Josef a Jan) přijmou jáhenské svěcení** (rozpočet na všechny studenty v letošním roce: 2 mil. Kč).
- **Oslavíme 30 let misii v Bulharsku**. Chystáme dokončení a **vysvěcení kostela** (hotový je komunitní dům a hřiště). Vysíláme do Bulharska 3 nové misionáře (náklady provincie na provoz misii a stavbu centra

ve Staré Zagoře v letošním roce: 3,4 mil. Kč).

Svým darem pomůžete spolu se salesiány, laickými zaměstnanci a dobrovolníky vytvářet prostředí pro rozvoj dětí a mladých v Česku a Bulharsku, přispějete k inkluzi sociálně vyloučených dětí a k rozvoji občanské společnosti na křesťanských základech. Dary jsou odečitatelné z daní. Děkujeme!

► **Kateřina Cveková**
fundraiser Salesiánské provincie Praha

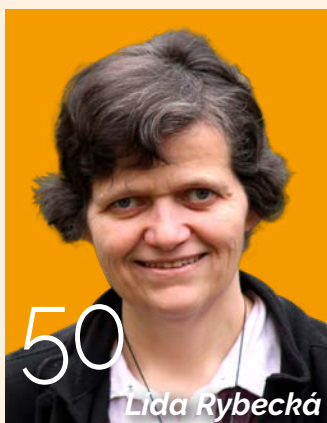

Oslavenci

Gratulace tentokrát putují do Teplic, kde 10. dubna oslaví pětáctýřičitku **P. Petr Kalas**. Sestra FMA **Lida Rybecká** bude slavit v Praze-Ko-bylicích 23. dubna padesátku. Pětasedmdesátiny **P. Karla Doležela**, který je v domově seniorů v Žernůvce, si připomeneme 28. dubna. Ostravský ředitel **P. František Bezděk** oslaví kulatou šedesátku v „Donbosku“. A sestra FMA **Vlasta Frkalová** bude slavit v Praze-Karlíně 13. května pětadesátiny.

Všem oslavencům vyprošujeme Boží požehnání.

► Redakce

Otevíráme dveře mladým

Rekonstrukce Salesiánského centra Pardubice je za námi!

Rádi bychom celou salesiánskou rodinu pozvali na **slavnostní OteFEST v neděli 26. května 2024.**

Všechny informace o tom, na co se u nás můžete těšit, najdete na stránce salesianipardubice.cz/otefest.

► Marie Benáková

SALESIÁNI
DONA BOSKA

SALESIÁNSKÉ
CENTRUM
PARDUBICE

13. NĚMECKÁ
SMILHOŠOVA

ŘÍMSKOKATOLICKÁ
FARNOST
ARCIDIEKÁNSTVÍ
PARDUBICE

Salesiánské centrum Pardubice
ve spolupráci s farností
vás srdečně zvu
**na slavnostní
OteFEST!**

**Ote
FEST!**

Těšíme se na vás
26. května 2024

Křížovka o ceny

<p>Rádio je skvělý vynález. ... (tajenka). Julian Tuwim</p>						PŘÍTOK VLTAVY	LESNÍ ZVÍŘE	JMÉNO BYVALÉHO ČÍNSKÉHO VŮDCE		DĚLAT DÍRU DLÁTEM	NEČESTNÁ
					POČET VRCHOLŮ KRYCHLE				DIVADELNÍ NOVINY ZKR. BRNKNUŤÍ		
					POTÍŽE HOVOROVĚ						
POMŮCKA: ATARI, KŘÍVULE	INICIÁLY ZPĚVÁKA MUKA	MNOHO	1. DÍL TAJENKY		VĚTROVKA PRÁŠEK PROTI HMYZU						
PRVNÍ NOVINOVÁ SPOLEČ. ZKR.				JEDEN PLUS JEDEN JM. SPIS. PAVLA			NÁR. BASK. ASOCIACE NÁDOBA U STUDNY				
PRACOVNÍ POSTUP							DOBYTČÍ NÁPOJ OPAK LYRIKA				
	JM. HERCE DAMONA OTÁZKA NA MÍSTO					INIC. HERCE KOHOUTA HÁDAT SE		ZVUK TROUBENÍ	2. DÍL TAJENKY		
STARÁ DĚTSKÁ HRAČKA					PODPORU-ČÍK ZKR. LÚNO				DRUH PAPOUŠKA	EKONOMICKÝ ZKR.	
ASIJSKÉ MUŽSKÉ JMÉNO				LABOR. NÁDOBA POHYBOVÉ ÚSTROJÍ							
MALÝ PSÍK							KULOVITÁ BAKTERIE PŘEDSTÍRÁNÍ				
	DRUH KOŘENÍ	OVINOUT MODRÝ					ÚŘAD ZASTAR. INIC. SPIS. LUSTIGA				
HORNICKÉ SVÍTIDLO						JM. HERCE DELONA JHO-SLOVAN					
ÚTOČISTĚ					JESKYNĚ OPAK NAD				UMĚLÝ KANÁL	ZNAČKA POČÍTAČŮ	
OPAK LÍCU				VOZKOVO CITOSLOVCE ZIMNÍ DOPR. PROSTR.			DRUŽKA PSA ZÁRODEK RYBY SLOVENSKY				
OBYVATEL EVR. OSTROVA			SEVERSKÁ ZVÍŘATA PŘEDPONA ŠLECHTICŮ					ROZMRZAT NAROZEN ZKR.			
	OBTÍŽNÝ HMYZ ZEMSKÉ DIVADLO					LITERÁRNÍ DÍLO ZN. HEMOGLOBINU					
NÁSTROJ ZVONÍKA					BOBOVITÁ ROSTLINA LECHA						
TYKVE					ŠLECHTICI						

Blahopřejeme všem výhercům správně vylustěné tajenky křížovky Salesiánského magazínu č. 1/2024.

Tajenka křížovky zněla:
„jsou jen polohloupi a polomoudří“.

~

KNIŽNÍ CENU VYHRÁVAJÍ:

Adéla
PTÁČKOVÁ
Vlašim

Jana
DVOŘÁKOVÁ
Ostrava

Jitka
KUBÍČKOVÁ
Podbrdy

Soutěž o ceny: Vylustěnou tajenku **zašlete** na adresu redakce (Salesiánský magazín, Foerstrova 2, 616 00 Brno) nebo na email: magazin@sdb.cz. Ze správných odpovědí budou vylosováni tři výherci, kteří obdrží věcné ceny. **Řešení** zasílejte do **10. května 2024**.

JABOK - Vyšší odborná škola sociálně pedagogická a teologická

Zajímá tě práce s lidmi? Chceš pomáhat?

...pak JABOK je tvá správná volba...

SOCIÁLNÍ PRÁCE ~ SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKA

- denní i kombinovaná forma studia
- praxe doma i v zahraničí
- Erasmus+ & Erasmus VET
- kvalitní výuka cizích jazyků
- Knihovna Jabok
- možnost ubytování v centru Prahy
- den otevřených dveří 24. 4. 2024 od 10 do 16 hod.
- bez přijímacích zkoušek
- setkání pro přijaté 12. 6. 2024
- přihláška elektronicky zdarma <https://is.jabok.cz/prihlaska/>
- Staň se součástí mladého a tvůrčího týmu
- Pracuj v oboru již během studia
- Dodělej si Bc. za 1 rok na ETF UK nebo HTF UK
- Užij si studentského života v klubu Vzducholod'

 @vos.Jabok

 @vosjabok

 Jabok - VOŠ sociálně pedagogická a teologická

 jabok@jabok.cz

 www.jabok.cz

 Salmovská 8, Praha 2

MÍSTO, KDE SE VZDĚLÁVÁ A ŽIJE
Jabok~

SAMOSTATNĚ NEPRODEJNÉ